CCA: תל אביב-יפו

גלעד רטמן
PLECOS

26 בספטמבר —
7 בדצמבר, 2024

ב־"Plecos", תערוכת היחיד של גלעד רטמן ב־CCA תל אביב-יפו (*1975, חיפה; חי ועובד בתל אביב-יפו) הנפרשת על פני שתי קומות המרכז, מציג האמן מיצב חדש הכולל וידאו, סאונד, מערכת דלתות וחימר חי. גיבורי הפרוייקט של רטמן הם ה־Plecos, דגי נַקָּאִים, הנקראים כך בשל יכולתם "לנקות" את דפנות האקווריום. אך בעוד שאנו נוהגים להתייחס אל הנקאים מנקודת מבט אנושית כנותני שירות, עבורם מדובר בסך הכל במנגנון הישרדותי של הזנה.

בסרט המוצג בקומת הכניסה, שתי קבוצות נקאים נצמדות לאותה הזכוכית, פיותיהם פעורים והם נעים במה שנראה כמו מחוות דיבור אילם או נשימה. לעתים נראה שהם מתנשקים או מזדווגים, אך למעשה מדובר במניפולציה אופטית: זווית הצילום החזיתית "מעלימה" את הזכוכית שאליה הדגים נצמדים באופן טבעי משני צידיה ויוצרת את הרושם שמתקיים ביניהם מגע פיזי. אולם בפועל, עבור כל דג, העולם מתמצה בצד אחד של הזכוכית שבו הוא נמצא, מבלי שיהיה מודע בכלל למה שמתרחש מצידה האחר. המאהבים הללו והתנהלותם החברתית לכאורה הם חלק אחד ממכלול שלם המבקש להגיע דרך הסטות מבניות לתובנות עקרוניות אודות האופן שבו אנו תופסים את העולם סביבנו ואת ההנחות שאנחנו מניחים לגבי מקומנו בו.

לראשונה בסרטיו, רטמן עושה שימוש באנימצית תלת־מימד המאפשרת למצלמה "לחדור" מבעד לעור הדג אל תוך גופו הנראה כחלל פנימי דמוי מערה. בעומקה אנו מגלים מודל גולמי של קבוצת הדגים ממה שנראה כמו חימר רטוב, נצמדים למחיצת הזכוכית, בה אנו מבחינים לראשונה. אותו קרום שקוף מקבל ביטוי פיזי בחלל: את הסרט רואים הצופים דרך דלתות זכוכית הנעות על פי כוריאוגרפיה נתונה מראש, נפתחות ונסגרות כמיתרי קול. הסאונד הנשמע בחלל מבוסס, בין היתר, על מכונת הדיבור הראשונה של הממציא וולפגנג פון קמפלן שנבנתה על ידו בסוף המאה ה־18, כדי לנסות ולחקות באופן מכאני דיבור אנושי. כמו בעבודות קודמות של רטמן, גם כאן כל ניסיון להפעיל לוגיקה של סיבה ותוצאה למה שאנו רואים וכן שומעים וחשים, סופו לחמוק מאיתנו.

בקומה העליונה מומר המרחב הוירטואלי והמכאני בנוכחות חומרית. ניצבים בו גופי חימר גדולי מימדים המתייחסים לחלל התערוכה ולמיצב המוצג בקומה שמתחת. החימר הרטוב מציע עצמו כאן כחומר גלם ראשוני, על סיפה של צורה. השימוש בחימר רטוב, הנוטה להתייבש באוויר, מצריך פעולות שימור הכוללות הרטבה חוזרת ונשנית, כיסוי ותחזוקה כללית. בדומה לפעולות הנקאים, גם פעולות אלה נעשות באופן רפטיטיבי – על ידי המוסד במשך התערוכה.

"גלעד רטמן: Plecos" מוצגת באוצרותה של תמר מרגלית. הפרויקט הוא הזוכה הראשון בפרס לאמנות רב־תחומית על שם אורי קצנשטיין, המתקיים בתמיכתם הנדיבה של משפחת דנציגר ורבקה סקר. הפרס מנוהל על־ידי המרכז לאמנות דיגיטלית – חולון ומופעל בסיוע משפחת קצנשטיין וחברי האמן. התערוכה מוצגת הודות למענק ריבקינד בן צור לאמנות, חינוך וקהילה ובתמיכת מפעל הפיס – הקרן לתרבות ואמנות. תמיכה נוספת ניתנה על־ידי The Philip and Muriel Berman Foundation.

קרדיטים

עיצוב סאונד ותיכנות: דניאל מאיר
צילום וידאו: אסי אורן
אפקטים מיוחדים: יונתן וסרמן
מכטרוניקה: צביקה מרקפלד
עיבוד דיגיטלי: קוונטין ורבורגן
מומחה אקוורים: מור אפגין
קונסטרוקציות וניהול טכני: אבישי דהן
הפקת תערוכה: דיאנה שואף

במסגרת מענק ריבקינד בן צור לאמנות, חינוך וקהילה, נבחרו ארבעה בוגרים.ות טריים.ות מבצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים – תמר לאש, רומי בן יוסף, דין בר ותמר הכט – ובוגר בית הספר לתיאטרון חזותי, נבו רביבו – ליטול חלק פעיל ומשמעותי בהקמת התערוכה.

תודות

פרופ׳ גבור אולשי –
המכון להמצאות, בודפשט, הונגריה
רואי פרל – ססמי מערכות בע"מ
וכן לאלה מזור, שלומית רומנוב
ואסיה הלן כהן על עבודתן בחימר

רשימת העבודות

גלריית קומת הקרקע:
Plecos, 2024
מיצב וידיאו, סאונד ודלתות מתוכנתות, מידות משתנות. באדיבות האמן

גלריית הקומה הראשונה:
Plecos, 2024
חימר חי וזכוכית, מידות משתנות. באדיבות האמן

THE PHILIP AND MURIEL BERMAN FOUNDATION
פרס לאמנות רב־תחומית על שם אורי קצנשטיין
מפעל הפיס
מענק ריבקינד בן צור לאמנות, חינוך וקהילה

تل أبيب-يافا : CCA

جلعاد راتمان
PLECOS

26 أيلول –
7 كانون الأول, 2024

يتوزع المعرض الفردي « Plecos » للفنان غلعاد راتمان (مواليد 1975، حيفا؛ يعيش ويعمل في تل أبيب) على طابقَيْن في مبنى CCA تل أبيب-يافا، حيث يقدم الفنان عملًا تركيبيًّا جديدًا يدمج بين الفيديو، الصوت، نظام الأبواب، والطين الرطب. أبطال هذا المشروع هم أسماك 'Plecos' (بلاكستومس)، أو سمكة الزبّال، المعروفة بقدرتها على ’تنظيف‘ جدران الأحواض. وبينما ننظر إلى هذه الأسماك من منظور بشري على أنها تقدم خدمة ما، فإن هذه السمة ليست سوى وسيلة للبقاء على قيد الحياة لهذا النوع.

في الفيلم المعروض في الطابق الأرضي، نشاهد مجموعتين من أسماك الزبّال تلتصق بالزجاج، بينما تتحرك أفواهها في ما يشبه حركة التنفس أو الحديث الصامت. قد تبدو الأسماك أحيانًا كأنها تتبادل القبلات أو تتزاوج، لكن ما يحدث في الواقع هو خدعة بصرية: حيث تلغي زاوية التصوير الأمامية رؤية الزجاج الذي يفصل بين المجموعتين، مما يوحي بحدوث تلامس جسدي. في الواقع، لكل سمكة عالمها الخاص على جانب واحد من الزجاج، غير مدركة لما يحدث على الجانب الآخر. هذه الأسماك، التي تبدو وكأنها عشاق بسلوكها الاجتماعي الظاهر، هي جزء من تركيب أوسع يسعى إلى تخطي الانحرافات البنيوية لاستنباط رؤى حول كيفية إدراكنا للعالم من حولنا والافتراضات التي نبنيها حول مكاننا فيه.

في خطوة جديدة في أعماله، يستخدم راتمان لأول مرة الرسوم المتحركة ثلاثية الأبعاد التي تتيح للكاميرا الدخول عبر جلد السمكة، كاشفة عن فراغ داخلي يشبه الكهف. في أعماق هذا الفراغ، نرى مجموعة من الأسماك مصنوعة من الطين الرطب، متلاصقة بالجدار الزجاجي الذي نلحظه لأول مرة. هذه الطبقة الشفافة تظهر في الفراغ المعماري كأبواب زجاجية تتفتح وتغلق وفقًا لحركة مدروسة مسبقًا، كأنها أوتار صوتية. الصوت المنبعث في الفضاء مستوحى من آلة الكلام التي اخترعها فولفغانغ فون كيمبلين في القرن الثامن عشر، في محاولة لتقليد الكلام البشري ميكانيكيًّا. كما في أعماله السابقة، فإن كل محاولة لتطبيق منطق السبب والنتيجة في هذه التجربة البصرية والسمعية مصيرها أن تتلاشى.

في الطابق العلوي، يتحول الفضاء الافتراضي والميكانيكي إلى حضور مادي. يعرض الفنان هنا مجسمات طينية ضخمة تشير إلى مساحة المعرض والعمل التركيبي في الطابق السفلي. يظهر الطين الرطب هنا بوصفه مادة خام أولية على نطاق الشكل. يتطلب استخدام الطين الرطب، والذي سرعان ما يجفّ في الهواء، إجراءات حفظ لحالته تشمل الترطيب المتكرر والتغطية والصيانة العامة. وعلى غرار سلوك أسماك الزبّال، تُنفّذ هذه الإجراءات بشكل متكرر من قبل المؤسسة المستضيفة طوال مدة العرض.

« غلعاد راتمان: Plecos » معرض من تنسيق تمار مرغليت. هذا المشروع هو الفائز الأول بجائزة الفنون متعددة التخصصات على اسم أوري كاتسنشتاين، بدعم سخي من عائلة دانتسيغر وريڤكا ساكر. تُدار الجائزة من قبل مركز الفنون الرقمية – حولون، بدعم من عائلة كاتسنشتاين، وأصدقاء الفنان. يُقام المعرض بدعم من منحة ريڤكيند بن تسور للفنون والتربية والمجتمع وبدعم من مفعال هبايس – صندوق الثقافة والفنون. إلى جانب دعم إضافي قدمته The Philip and Muriel Berman Foundation.

القائمون على المشروع

تصميم الصوت: دانييل مئير
تصوير الفيديو: اسي أورن
المؤثرات الخاصّة: يوناتان فاسرمان
الميكاترونكس: تسفيكا مركفلد
المعالجة الرقمية: كوينتين فيربورجن
خبير حوض السمك: مور أفجين
التركيبات والإدارة التقنية: أفيشاي دهان
إنتاج المعرض: ديانا شواف

بفضل منحة ريفكيند بن تسور للفنون والتربية والمجتمع, حظيت مجموعة من خريجي وخريجات بتسلئيل أكاديمية التصميم والفنون في القدس بالمشاركة الفعّالة وأخذ جزء هام بإنشاء المعرض – تَمار لاش, رومي بن يوسف ودين بار – وخرّيج معهد المسرح في القدس – نيف رافيفو.

الشكر الجزيل

البروفيسور غابور أولشي –
معهد الاختراعات, بودابست, هنغاريا
روئي بيرل – شركة ססמי מערכות בע”מ
بالإضافة إلى إيلاه مَزور, شلوميت رومبنوغ وآسية هلن كوهن على عملهن في الطين.

قائمة الأعمال

صالة العرض في الطابق الأرضي:
Plecos, 2024
عمل تركيبي: فيديو, صوت وأبواب مبرمجة
أحجام مختلفة. بإذن من الفنان

صالة العرض في الطابق الأول:
Plecos, 2024
أجسام من الطين الرطب وزجاج
أحجام مختلفة. بإذن من الفنان

THE PHILIP AND MURIEL BERMAN FOUNDATION
פרס לאמנות רב־תחומית על שם אורי קצנשטיין
מפעל הפיס
מענק ריבקינד בן צור לאמנות, חינוך וקהילה

GILAD RATMAN PLECOS

CCA : Tel Aviv-Yafo

September 26 — December 7, 2024

CREDITS

Sound design and Programming: Daniel Meir
Director of Photography: Asi Oren
VFX Supervisor: Yonatan Wasserman
Mechatronics: Zvika Markfeld
Digital Processing: Quentin Verbruggen
Aquarium Specialist: Mor Afgin
Constructions and Technical Supervision: Avishay Dahan
Exhibition Production: Diana Shoef

Through the Rywkind Ben Zour Grant for Art, Education and Community, a select group of recent alumni of Bezalel Academy of Art and Design, Jerusalem – Tamar Lash, Romy Ben Yosef, Din Bar, and Tamar Hecht – together with Nevo Revivo, a recent alumnus of The School of Visual Theater, Jerusalem, have taken an active and meaningful part in mounting the exhibition.

Special Thanks

Prof. Gábor Olaszy – Hungarian Intellectual Property Office, Budapest
Roy Pearl – Sesamy Systems Ltd.
As well as to Ella Mazor, Shlomit Romanov, and Asia Hellen Cohen for their work in clay.

List of Works

Ground Floor Gallery:
Plecos, 2024
Mixed media installation with video, sound, and programmed doors, variable dimensions. Courtesy of the artist.

First Floor Gallery:
Plecos, 2024
Wet clay and glass, variable dimensions. Courtesy of the artist.

In "Plecos," a new solo exhibition of Gilad Ratman (*1975, Haifa; lives and works in Tel Aviv-Yafo) at CCA Tel Aviv-Yafo that spreads across both floors of the Center, the artist presents an ambitious installation encompassing video, sound, programmed doors and wet clay. The protagonists of Ratman's project are Pleco fish (short for Plecostomus), also known as cleaner fish because of their ability to seemingly clean the aquarium surfaces. But while we tend to think of Plecos from a human perspective, as providing a service to others, seen from the fish's perspective they merely do so for nourishment, out of a survival mechanism.

The film presented in the Ground Floor Gallery shows two groups of Plecos, open-mouthed, clinging to a pane of glass. They move in what appears to be gestures of silent speech or breathing. At other times they appear to be kissing or mating. In fact, this is all an optical illusion: the frontal angle of the camera 'eliminates' the partition glass, thereby creating the impression of physical contact between them. But in reality, for each fish, the world transpires on one side of the glass without it being aware at all of what is happening on the other side. These aquatic lovers and their seemingly social behavior are part of a larger system that seeks to draw fundamental insights about the way we perceive the world around us and the assumptions we make about our place in it.

For the first time in his work, Ratman uses 3D animation that allows the camera to 'penetrate' through the skin of the fish into its body. Appearing as a cavernous interior, we discover in its depth a crude model of the fish ensemble made of wet clay, clinging to the pane of glass which we are now able to see. The transparent partition has a physical manifestation as well: the viewers see the film through glass doors that open and close according to a predetermined choreography, like vocal cords. The sounds emanating in the space derive from the first known speaking machine, invented by Wolfgang von Kamplen at the end of the 18th century to try and mechanically imitate human speech. As in previous works by Ratman, here too we find ourselves repeatedly trying to trace causal links between the different elements we perceive, only to inevitably run up short.

In the First Floor Gallery, the virtual and mechanical realm is transformed into material presence. Volumes of wet clay refer back, or conversely give birth, to the installation seen below. The unfired clay offers itself up as a primary raw material, on the verge of form. This material, which tends to air dry, requires constant maintenance by the institution to keep it wet—the Sisyphean nature of this task is not dissimilar to the repetitive cleaning motions of the Plecos themselves.

"Gilad Ratman: Plecos" is curated by Tamar Margalit. The project is the first recipient of the Uri Katzenstein Prize for Multidisciplinary Art, awarded with the generous support of the Danziger family and Rivka Saker. The Prize is run by the Center for Digital Art – Holon, with assistance from the Katzenstein family and friends of the artist. The exhibition is supported by the Rywkind Ben Zour Grant for Art, Education and Community, and by Mifal HaPais Council for the Culture and Arts. Additional support has been provided by The Philip and Muriel Berman Foundation.

THE PHILIP AND MURIEL BERMAN FOUNDATION
פרס לאמנות רב־תחומית על שם אורי קצנשטיין
מפעל הפיס
The Rywkind Ben Zour Grant for Art, Education and Community